

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PAZINU
Stalna služba u Poreču-Parenzo
Turistička ulica 2, 52440 Poreč

Poslovni broj: P-1867/2019-61

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Općinski sud u Pazinu, Stalna služba u Poreču-Parenzo, po sutkinji tog suda mr. sc. Marčeli Štefanuti u pravnoj stvari tužitelja Želimira Legradi, iz Červar Porta, Bašarinka 18, OIB:19906006440, zastupanog po punomoćniku Igoru Vretenaru, odvjetniku iz Labina, protiv tuženika Privredne banke Zagreb d.d., iz Zagreba, Radnička cesta 50, OIB:02535697732, zastupana po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Leko & partneri, odvjetnicima iz Zagreba, radi isplate, nakon javne glavne rasprave zaključene dana 8. lipnja 2026. u prisutnosti tužitelja i punomoćnika stranaka, dana 9. srpnja 2026.

presudio je

I. Nalaže se tuženiku Privredna Banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732 isplatiti tužitelju Želimiru Legradi, OIB: 19906006440 ukupan iznos u visini od 18.507,38 EUR uvećan za zakonske zatezne kamate i to na iznos od 13.734,38 EUR-a od 1. listopada 2015. godine do namirenja tužitelja koje se od dospjeća iznosa do isplate uvećavaju i to tako da se do 31. prosinca 2022. godine po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena te od 1. siječnja 2023. godine pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena te iznos od 4.773,00 EUR-a sve u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženiku Privredna Banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732 da tužitelju Želimir Legradi, OIB: 19906006440 naknadi troškove postupka u iznosu od 7.408,58 eura, u roku od 15 dana od presuđenja i to uvećane za zakonsku zateznu kamatu koja teče od presuđenja do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika 12. lipnja 2019. radi utvrđenja ništetnim dijelova ugovora o kreditu i radi stjecanja bez osnove. U tužbi tvrdi da je s

tuženikom sklopio ugovor o kreditu dana 29.06.2006., da je odredbom čl. 11. ugovorena mjesna nadležnost, u slučaju spora, ovog suda. Dalje navodi da je sa tuženikom zaključio i Dodatak ugovora o kreditu kojim je ugovoren moratorij za plaćanje tužitelja u kojem razdoblju je tužitelj plaćao samo ugovorenu kamatu. Dalje ističe da je između stranaka zaključen i Dodatak ugovoru o kreditu 09.12.2015. sukladno obvezi iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje: ZIDZPK). Tužitelj tvrdi da je čl. 1. Ugovora ugovoren iznos kredita od 110.000,00 CHF protuvrijednost u kunama, po srednjem tečaju banke na dan puštanja kredita u tečaj, da je čl. 4. ugovorena promjenjiva kamatna stopa sukladno odluci banke, da je čl. 6. ugovorena kamata koja se obračunava u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF te konačno u čl. 7. sve plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF. Tužitelj tvrdi da vezano za ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i ugovorenu valutnu klauzulu između stranaka nije bilo pojedinačnog pregovaranja, da tuženik nije objasnio tužitelju navedene odredbe, da mu nije obrazložio način izračuna promjene kamatne stope te da tužitelj nije mogao utjecati na promjenu sadržaja ugovora koje se odnose na ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu. Stoga tvrdi da su tako ugovorene odredbe nepoštene posljedično tome ništetne. Glede ništetnosti navedenih ugovornih odredbi poziva se na presudu Visokog trgovačkog suda RH posl. br. PŽ-7129/13 od 13.06.2014. koja je potvrđena presudom VSRH posl. br. Revt-249/14-2 od 09.04.2015. u odnosu na ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i stoga da je ništetna, a glede odredbe o valutnoj klauzuli CHF poziva se na presudu VTSRH posl. br. PŽ-6632/2017 od 14.06.2018. kojom je utvrđena ništetna ugovorna odredba vezano za valutnu klauzulu jer se između stranaka nije pojedinačno pregovaralo. Tužitelj se poziva na ništetnost valutne klauzule i temeljem odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. i 2003. kao i na odredbe Zakona o obveznim odnosima. Nadalje se poziva i na presude suda Europske unije kao i na Direktivu 93/13 i druge odluke VSRH. Tužitelj smatra da je ugovor o kreditu u cijelosti ništetan. Glede osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelj se poziva na odredbu čl. 19. b ZIDZPK. Tužitelj smatra da unatoč provedenoj konverziji da ima pravni interes utvrđivati ništetnost ugovornih odredbi kao i tražiti povrat preplaćenih iznosa zbog ništetnih odredbi te se poziva na odluke nacionalnih sudova, Županijskog suda u Zadru, VSRH posl. br. Rev-2868/18. Konačno tvrdi da u konverziji nije riješeno pitanje zateznih kamata na iznose stečene bez osnove na koje tužitelj kao potrošač ima pravo. Tako u tužbi traži utvrđenje ništetnim odredbi čl. 4.1., čl. 4.2., čl. 6. i čl. 7.2. Ugovora o kreditu te isplatu novčanog iznosa u iznosu od 60.000,00 kn sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, sve uz naknadu parničnog troška.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe da je sukladno ZIDZPK postupao svemu propisanome, da je tužitelju dostavio izračun konverzije kredita i nakon toga da je tužitelj potpisao Dodatak tom ugovoru o kreditu čime je izvršena konverzija. Stoga smatra da je tužitelj cijelu tužbu pogrešno koncipirao kao da je predmetni ugovor o kreditu i dalje na snazi iako je prestao postojati jer je s tuženikom zaključen Dodatak ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija prema ZIDZPK. Dalje ističe da zakonom nije zabranjeno ugovaranje promjenjive kamatne stope, da je svrha konverzije bila da se u obračun uključe sva plaćanja od početka trajanja kredita i to plaćanja preračunata kao da je kredit početno bio u EUR, što uključuje i kamate. Zbog toga tužitelj da više nema nikakvih potraživanja prema tuženiku tj. da više nema

nikakav pravni interes postavljati bilo kakav zahtjev vezano za ugovorni odnos koji je prestao postojati. Konverzijom da je tužitelju priznata preplata na ime plaćanja budućih obroka koji će dospijevati, a ne tretiraju se kao umanjenje glavnice. Dakle, prilikom konverzije, koju je tužitelj prihvatio i priznao, da je obuhvaćena ukupna masa sredstava, sve uplate po svim osnovama koje je do tada tužitelj izvršavao pa tako i uplate po osnovi kamate (čl. 3. i 4. Dodatka ugovora o kreditu). Tuženik smatra da prema čl. 138. a Zakona o zaštiti potrošača i prema čl. 502. ZPP-a u postupku radi zaštite kolektivnih interesa da se radi o parnicama za naknadu štete, a ne kako tužitelj u ovoj tužbi traži stjecanje bez osnove. U odnosu na valutnu klauzulu ističe da je temeljem čl. 22. ZOO-a ista dopuštena. U postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača sud da nije utvrdio da je nezakonita odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi i zato da tužitelj pogrešno tumači presudu VTSRH i tužitelj da zaključuje da je tom presudom ustanovljena fiksna kamatna stopa, a što nije točno. Cilj zaštite prava potrošača da ne može biti retroaktivno urediti poslovni odnos na način da je potrošač u povoljnijem položaju od onog u kojem bi bio da nije nastupio sporni slučaj. Budući da je postupanje tuženika u pogledu promjene kamatnih stopa sukladno propisima HNB-a i Zakona o potrošačkom kreditiranju, da nema protupravnosti u postupanju tuženika i zato da glede promjene kamatne stope tuženik nije povrijedio kolektivne interese potrošača pa tako ni individualni interes odnosno pravo tužitelja. Konačno istakao je prigovor zastare.

3. Tuženik se podneskom od 21.08.2020. očitovao na objavljeno rješenje VSRH u tzv. oglednom postupku br. Gos-1/2019 od 04.03.2020. te zaključno smatra da tužitelj neosnovano traži još povoljnije uvjete, bez pravnog osnova, od onih koji su mu zakonski dopušteni odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju i ZIDZPK, pa tako i povoljnijih od onih po kojima kredite vraćaju potrošači koji su od samog početka imali sklopljene isključivo kredite s valutnom klauzulom u EUR. Opetovano ističe da s obzirom na provedenu konverziju tužitelj nema pravo restitucijskog zahtjeva. Rješenjem VSRH da su utvrđeni valjanim Dodaci ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija. Zaključno ističe da usvajanje tužbenog zahtjeva tužitelja, a po pravovaljanom dodatku ugovora, kojim je izvršena konverzija temeljem ZIDZPK, da bi bilo protivno namjeri zakonodavca, svrsi konverzije i prisilnoj naravi zakonskih propisa te konačno protivno volji ugovornih strana. Podneskom od 20.11.2020. tužitelj se očitovao na odluku suda Europske unije povodom zahtjeva VSRH Rev-1042/2017-3 te se poziva na presudu broj C-81/19 od 09.07.2020. i Direktivu 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. Ističe da je Dodatak ugovoru o kreditu, kojim je izvršena konverzija, nova osnova te da tužitelj, temeljem ranije osnove koja je u potpunosti, s retroaktivnim učinkom, zamijenjena novom osnovom i zato da tužitelj ne može potraživati bilo kakvu isplatu niti postavljati bilo kakav tužbeni zahtjev u tom smislu.

4. Tužitelj se podneskom od 20.11.2020., predanim na ročištu 23.11.2020., očitovao na utjecaj konverzije pozivajući se na europsko pravo, navodeći više primjera presuda Europskog suda zaključno navodeći da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju zakona kojim se štite prava potrošača. Provedenom konverzijom da nije u cijelosti obeštećen. Prigovor o zastari potraživanja, kojeg je istakao tuženik, smatra neosnovanim pozivajući se na odluku Ustavnog suda RH U-III-2922/2018 od 20.02.2020.

5. Tuženik se podneskom od 15.01.2021. osvrnuo na navode tužitelja iz ranijeg podneska te se poziva na niz primjera presuda Europskog suda i dr.

6. Rješenjem poslovni broj P-1867/2019-14 od 08.04.2021. određen je prekid postupka dok se pravomoćno ne završi postupak pred sudom Europske unije o zahtjevu za prethodnu odluku koji je dana 27. svibnja 2020. podnio Vrhovni sud RH u predmetu Rev-1042/2017.

6.1. Rješenjem poslovni broj P-1867/2019-15 od 21.06.2022. nastavljen je postupak u ovom predmetu.

7. Dopisom P-1867/2019-25 od 16.04.2024. sud je zatražio od tuženika da dostavi svu potrebnu dokumentaciju koju je predložio tužitelj, kako bi mogao točno odrediti tužbeni zahtjev.

7.1. Tuženik je podneskom od 24.04.2024. dostavio traženu dokumentaciju.

8. U dokaznom postupku izvršen je uvid u: Ugovor o kreditu (8-13), Dodatak ugovoru o kreditu (14-16), II. Dodatak ugovoru o kreditu (17-18), izračun konverzije kredita na dan 30.09.2015. s priložima (19-30), otplatnu tablicu (31-34), plan otplate (35-38), pregled uplata po kreditu na dan 13.04.2019. (39-42), opće uvjete poslovanja s građanima (71-83), dokumentaciju o konverziji kredita s priložima (133-215), provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje, pročitani su nalaz i mišljenje financijskog vještaka (220-268), očitovanje vještaka (289-290), dopunu nalaza i mišljenja (311-326) te je vještak i usmeno saslušan na ročištu 23.10.2024. Saslušan je tužitelj kao parnična stranka. Tužitelj i tuženik su odustali od dokaznog prijedloga za saslušanjem osobnog bankara.

9. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je podneskom od 26.07.2024. predložio da sud donese presudu kojom će se naložiti tuženiku da mu isplati ukupan iznos od 18.507,38 eura sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, sve uz naknadu parničnog troška. Iz navedenog podneska nesporno proizlazi da tužitelj tužbenim zahtjevom više ne potražuje utvrđenje ništetnim, već da se o istome raspravi kao o prethodnom pitanju.

10. Tuženik se podneskom od 21.08.2024. protivio preinaci tužbenog zahtjeva te posebno je istakao prigovor zastare preinačenog dijela tužbenog zahtjeva.

11. Tužbeni zahtjev tužitelja, preciziran podneskom od 26.07.2024., je osnovan.

12. Uvidom u Ugovorom o kreditu od 29.06.2006. utvrđeno je da su Ugovor sklopili tužitelj kao korisnik kredita, Muhamed Babić kao solidarni dužnik i Valmi Poropat kao založni dužnik i tuženik kao kreditor. Tuženik je tužitelju odobrio kredit u iznosu od 110.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita. Prema članku 2. Ugovora o kreditu isti je odobren za kupnju stambenog objekta. Prema članku 7., na rok otplate od 360 mjeseci, od korištenja kredita, te da se kredit otplaćuje u 360 jednakih mjesečnih anuiteta u kunsjoj protuvrijednosti, dakle, ugovorena je valutna klauzula da se povrat obveza iz Ugovora (iznos kredita i pripadajuće kamate), obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Člankom 4. ugovorena je kamata i to da je kamatna stopa promjenjiva i u trenutku ugovaranja da iznosi 4,20% godišnje, a obračunava se u CHF.

Također da su ugovorne strane suglasne da se za vrijeme trajanja Ugovora o kreditu mogu vršiti promjene ugovorene kamatne stope, kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama banke. Ugovorene su i druge odredbe, koje su za ovu pravnu stvar irelevantne.

13. Uvidom u Dodatak Ugovora o kreditu od 09.12.2015. utvrđeno je da su istog sklopili tužitelj kao korisnik kredita, Muhamed Babić kao solidarni dužnik i tužitelj kao založni dužnik i tuženik kao kreditor. Tim Dodatkom su ugovorne strane izmijenile svoje ugovorne odnose i to i u pogledu valute tj. izvršena je konverzija iz CHF u EUR, i u pogledu kamatne stope. Člankom 3. Dodatka ugovoreno je da na dan 30.09.2015. preostala neotplaćena nedospjela glavnica kredita iznosi 60.472,10 eura, da iznos preplate iznosi 1.647,15 eura, a koji iznos se sukladno čl. 19. c ZIDZPK-a preračunava u kune po srednjem tečaju za EUR iz tečajne liste banke važeće na dan 30.09.2015. i iznosi 12.580,11 kn. Člankom 4. ugovoreno je da je u prijelaznom razdoblju nakon 30.09.2015. do dana sklapanja Dodatka ugovoru vršena otplata kredita sukladno otplatnom planu te potpisom Dodatka utvrđena je razlika s novim otplatnim planom koja iznosi 42,23 eura te se smatra preplatom. Prema članku 5. ukupni iznos preplate iz čl. 3. i 4. Dodatka iznosi 1.689,38 eura što preračunato u kune na dan 30.09.2015. iznosi 12.902,64 kn te da će se navedeni iznos koristiti za namirenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR koji će dospijevati nakon sklapanja tog Dodatka, na način da će se sukcesivno kod plaćanja anuiteta iznos 50 % dospjelog anuiteta, u valutnoj klauzuli u EUR utvrđenog u novom otplatnom planu iz čl. 6. Dodatka, namirivati preplatom sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi.

14. Između stranaka je 12.12.2011. sklopljen II. Dodatak ugovoru o kreditu kojim su ugovorile da na dan sklapanja tog Dodatka nedospjela glavnica kredita iznosi 100.920,10 CHF plativo u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF, važeće na dan plaćanja, uz preostali rok otplate od 295 mjeseci te su tim Dodatkom stranke mijenjale način otplate kredita (kojim je uveden moratorij na plaćanje tužitelja odnosno u kojem razdoblju je tužitelj plaćao samo ugovorenu kamatu).

15. Tužitelj je iskazao: "Prije 2006. godine podigao sam kredit kod tuženika, zbog proteka vremena koliko se sjećam, radilo se o iznosu od 110.000,00 CHF, a ne sjećam se koliko je to bilo u kunama. Kredit sam podigao za kupnju stana. Kredit sam vraćao u početku redovno, a kasnije kako su kamate rasle nisam vraćao baš u rokovima. Kredit je podignut na razdoblje od 30 godina, sada je već prošlo 15 godina i kredit i dalje isplaćujem. Stan koji sam kupio u njemu živim sa obitelji, a radi se o stanu na adresi Bašarinka 18, Červar Porat. Ja sam htio dići kredit u eurima, jer sam se tada raspitao da je najpovoljnije kredit podići u eurima. Kada sam se obratio banci, kod tuženika, rečeno mi je da nisam financijski sposoban podići kredit u eurima. Tada mi je ponuđen kredit u CHF i tražili su da imam jednog sudužnika koji je bio kreditno sposoban. Ja sam prihvatio tu ponudu banke, jer mi se skoro trebalo roditi dijete, koje se i rodilo i nisam imao izbora. Ja nisam imao mogućnost ponuditi neke svoje uvjete, već sam mogao ili podignuti kredit kako su mi u banci ponudili ili ništa. Čak supruga mi nije mogla biti jamac, već je morala biti treća osoba. U vezi kredita sa bankom sam sklopio konverziju. Prilikom konverzije praktički mi ništa nije objašnjeno, već mi je samo rečeno da bi time učinili da rata više neće rasti i da će konverzijom rata biti ista, da se neće povećavati npr. da neće biti jedan mjesec 3.000,00, drugi mjesec 3.500,00. Prilikom konverzije, čini mi se da su mi u banci rekli da sam nešto pretplatio ali to što je preplaćeno to je bilo praktički premalo budući da sam ja svaki mjesec

plaćao skoro duplo veću ratu nego što sam je imao u početku. Prilikom sklapanja ugovora 2006. godine u banci mi nije objašnjeno što znači promjenjiva kamatna stopa. Ja znam da je promjenjiva kamatna stopa nešto što se mjenja, ja sam čekao ako ta promjenjiva kamatna stopa bude promjenjena da će me banka obavijestiti, da ću doći na neki razgovor s njima, ali nikada me nisu pozvali. Slali su mi samo opomenu. Iz banke me nitko nije upoznao o načinu kako se mjenja kamatna stopa, tečaj. Prije podizanja ugovora o kreditu 2006. godine kod tuženika ja sam se bio obraćao i kod drugih banaka. Bio sam kod Zagrebačke banke d.d., ali pošto imam otvoren račun u Privrednoj banci bilo mi je lakše realizirati kredit s tuženikom Privrednom bankom. Prije potpisivanja ugovora i solemnizacije kod javnog bilježnika ja jesam pročitao ugovor. Na upit da li mi je prilikom čitanja ugovora bila nejasna koja odredba iskazujem da ja nisam financijski stručnjak i meni je jedino bilo važno da realiziram kupnju stana zbog obiteljske situacije i rođenja djeteta. Na upit da li znam što je promjenjiva kamatna stopa iskazujem da znam da kad je nešto promjenjivo da je logično da se nešto mjenja, ali da baš znam što to znači nisam financijski stručnjak. Banka mi je slala obavijesti o povećanju ili sniženju kamatne stope. Kada sam primao te obavijesti ja sam kod banke reagirao, ali to nije vrijedilo. Reagirao sam na način da sam odlazio u banku osobno kod gospođe se zvala Elide i ona mi je rekla da ona u toj situaciji ne može ništa napraviti, da to je tako i da će vjerojatno još i rasti. Prilikom sklapanja ugovora ja sam bio upoznat da će kredit biti vezan uz tečaj valute. Meni to nije bio prvi kredit kojeg sam u životu podigao. U obavijestima koje sam primao od banke nisu navedeni razlozi, niti parametri zbog čega je došlo do povećanja."

15.1. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je predmetni kredit korišten isključivo za kupnju nekretnine, konkretno stana u kojem živi sa obitelji, da je predmetni stan korišten isključivo za življenje u njemu te da nikada nije bio iznajmljivan niti korišten u poslovne svrhe. Iz navedenog nesporno je utvrđeno da je tužitelj ima status potrošača. Iz iskaza proizlazi da tužitelj prilikom sklapanja ugovora o kreditu nije bio upoznat o svim rizicima i parametrima koji se odnose na ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu, niti su mu objašnjene te odredbe iz Ugovora.

16. Sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (SL SFRJ 4/77, 36/77, 6/80, 36/80, 43/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, i NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 5 7/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, dalje: ZPP) sud je na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, na temelju rezultata cjelokupnog postupka utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

17. Između stranaka je nesporno:

- da su tužitelj kao korisnik kredita te tuženik, kao kreditor, dana 29.06.2006. godine sklopili Ugovor o kreditu na iznos od 110.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti, kao stambeni kredit za kupnju stana, koji je tuženik isplatio tužitelju u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja,
- da je ugovorena kamatna stopa 4,20 % godišnje, promjenjiva, sukladno odluci o kamatnim stopama banke ili drugog akta banke,
- da je ugovoreno da se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u kunsjoj protuvrijednosti CHF po srednjem tečaju tuženika na dan plaćanja, na rok od 360 mjeseci, da je tuženik tužitelju uz navedeni kredit dostavio otplatni plan sukladno kojem je tužitelj i očekivao da će se kretati rate kredita,
- da su tužitelj kao korisnik kredita te tuženik, kao kreditor dana 09.12.2015. godine sklopili Dodatak Ugovora o kreditu kojim je provedena konverzija,

- da su prethodno 12.12.2011. ugovorne strane sklopile Dodatak ugovoru o kreditu kojim je uveden moratorij na plaćanje (tužitelj je plaćao samo kamatu)
- da se redovna kamatna stopa mijenjala i to od 30.06.2006. do 01.07.2006. 4,20%, od 01.07.2006. do 31.12.2006. 4,35%, od 01.01.2007. do 31.07.2007. 4,20%, od 01.08.2007. do 31.12.2007. 5,20%, od 01.01.2008. do 31.01.2008. 5,35%, od 01.02.2008. do 31.12.2009. 6,10%, od 01.01.2010. do 31.10.2010. 6,05%, od 01.11.2010. do 30.04.2011. 5,70%, od 01.05.2011. do 30.06.2011. 5,45%, od 01.07.2011. do 31.07.2011. 5,50%, od 01.08.2011. do 31.12.2011. 5,25%, od 01.01.2012. 5,20% (moratorij od 05.01.2012. do 31.12.2012.), od 01.01.2013. do 31.12.2013. (iznos anuiteta 620,04 CHF i datum primjene anuiteta 31.01.2013.) i 01.01.2014. 3,23%.

18. Između stranaka je sporno:

- da li su ugovorne odredbe koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i na valutnu klauzulu protivne pozitivnim propisima RH i obvezujućim pravom Europske unije i njezine pravne stečevine, odnosno jesu li ništetne,
- da li posljedično ništetnosti navedenim ugovornim odredbama, tužitelj ima pravo na isplatu preplaćenih iznosa, posebice zbog nesporne činjenice da je tužitelj izvršio konverziju predmetnog Ugovora,
- da li je nastupila zastara utuženog potraživanja, pogotovo nakon preinake tužbe zbog financijskog vještačenja,
- da li tužitelj ima pravni interes za podnošenje ove tužbe.

19. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je, kao prethodno pitanje, odlučiti o tome da li su ništetni dijelovi odredaba Ugovora o kreditu sklopljen između stranaka 29.06.2006. i to u dijelu u kojem je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke - tuženika, kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama banke - tuženika, te u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Osnovni zahtjev je isplata preplaćenih iznosa temeljem ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi jednostranom odlukom banke i zbog ništetnih odredbe o valuti otplate anuiteta (CHF). Predmet raspravljanja je i prigovor tuženika radi zastare i prigovor radi nedostatka pravnog interesa.

20. Tužitelj se u pogledu ništetnosti odredbi Ugovora vezanih za promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu poziva na Presudu Trgovačkog suda u Zagrebu od posl.br. P-1401/12 od 04. srpnja 2013. godine, Presude Visokog trgovačkog suda RH godine posl. br. Pž-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., Presudu Pž-6632/17-10 od 14. lipnja 2018. godine, te na odredbe Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na kamatnu stopu i na odredbe Zakona o zaštiti potrošača koje se odnose na pojedinačno pregovaranje, načelo savjesnosti i poštenja, značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana te odredbu čl. 502. c Zakona o parničnom postupku i dr.

21. Potrošač - Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača dana 04. travnja 2012. godine je podnio tužbu protiv više banaka, uključujući i tuženika, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu za zaštitu kolektivnih interesa i prava (P-1401/12). U tom predmetu sud je dana 04. srpnja 2013. godine donio presudu kojom se utvrđuje da su tužene banke, među kojima i tuženik, u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile nepoštenu ugovornu odredbu

kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, kao i ugovorene valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a o čemu se nije pojedinačno pregovaralo. Prvostupanjska presuda u dijelu glede promjenjive kamatne stope je potvrđena (preinačena u dijelu glede valutne klauzule u CHF) Presudom Visokog trgovačkog suda RH PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. Odluka Visokog trgovačkog suda RH od 13. lipnja 2014. je potvrđena presudom Vrhovnog suda RH posl.br. Revt 249/14 od 09. travnja 2015. Protiv odluke Vrhovnog suda RH, odlukom Ustavnog suda RH posl.br. U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/15, U-III-2604/2015, U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. djelomično je usvojena ustavna tužba (u dijelu glede valutne klauzule u CHF), pa je u tom dijelu predmet vraćen Vrhovnom sudu RH na ponovni postupak. Vrhovni sud RH odlučujući ponovno o reviziji, odlukom posl. br. Revt-575/16 od 03. listopada 2017. djelomično ukida dio odluke Visokog trgovačkog suda RH (glede valutne klauzule u CHF), te vraća predmet na ponovno suđenje u tom dijelu. Nakon ponovnog suđenja Visoki trgovački sud RH presudom posl.br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. godine odbio je žalbu tuženih banaka, među kojima je i tuženik, te je potvrdio odluku Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 i u dijelu glede valutne klauzule u CHF. Odlučujući povodom revizije tuženika Vrhovni sud RH svojom presudom posl. br. Rev-2221/2018 od 03. rujna 2019. potvrđuje presudu Visokog trgovačkog suda posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. u dijelu u kojem je utvrđeno da su tužene banke, među kojima je i tuženik, u predmetnom razdoblju povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak. U sporu za zaštitu interesa potrošača pravomoćno je utvrđeno da je tuženik u predmetnom razdoblju povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe jer je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Takvo stajalište zauzeo je i Vrhovni sud RH u svojoj odluci Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019.

22. Odredbom čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje: ZZP/07) propisan je obvezujući učinak presude Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 04. srpnja 2013. i Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014., te Vrhovnog suda RH broj Revt 249/14 od 09. travnja 2015. i Rev-2221/2018 od 03. rujna 2019. povodom kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača.

23. Također, i odredba članka 502.c. ZPP-a određuje da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, time da će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se osoba na njih pozvati, te se zaključuje da u ovom postupku sud obvezuju odluke iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača kojima je utvrđeno da je došlo do povrede propisa zaštite potrošača, odnosno da navedene odluke imaju direktni učinak i obvezuju sudove i da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošači mogu

pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen po tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a.

24. Kako je odredbama predmetnog Ugovora o kreditu ugovorena valutna klauzula i kamata sadržajno izražena na identičan način kao i one koje su pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. godine, presudom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014 i posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. godine u postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača utvrđene ništetnima i presudom Vrhovnog suda RH broj Revt 249/14 od 09. travnja 2015., te kako u predmetnom postupku ne postoje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženika prilikom ugovaranja promjenjive kamatne stope jednostranom odlukom, kao i ugovorene valutne klauzule, bilo drugačije od utvrđenog u navedenim sudskim postupcima, sud zaključuje da je ugovorna odredba o promjenjivoj stopi redovne kamate i o valutnoj klauzuli istovjetno shvaćanju iznesenom u presudi Vrhovnog suda RH posl.br. Rev 3412/2018-2 od 19. ožujka 2019. s time da je i tuženik bio tužena stranka u tim postupcima po kolektivnim tužbama.

25. U ukupnosti provedenih dokaza sud je zaključio da tuženik nije dao razloge za promjenjivost kamatne stope jednostrano i valutne klauzule koji bi se mogli smatrati načelnim i objektivnim kriterijima koji bi trebali omogućiti potrošaču da provjeri opravdanost razloga za promjenu kamatne stope tijekom razdoblja trajanja kredita, a niti se to može utvrditi iz sadržaja tuženikovih Općih akata, zato su ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope kao i o valutnoj klauzuli nerazumljive, a time i nepoštene, a što je utemeljeno i na tumačenju mjerodavnih odredbi ZZP u duhu prava Europske unije (predmet suda Europske unije broj 472/10). Tužitelj nije imao mogućnosti utjecati na drugačiji sadržaj odredbi Ugovora o kreditu koji se odnose na kamatnu stopu i valutnu klauzulu.

26. Navedene pravomoćne odluke kojima je utvrđeno da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača, na način da je tuženik s korisnicima kredita zaključio ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovornom potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama tuženika i drugim internim aktima banke, kao i o valutnoj klauzuli, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorne kamate, kao i valutne klauzule, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača, tim odlukama je riješeno u ovoj pravnoj stvari jesu li odredbe u dijelu koji se odnosi na redovnu kamatu u dijelu gdje je ugovoreno da je ona promjenjiva u skladu s odlukom tuženika, i valutnoj klauzuli ništetne, zato ne postoji potreba ponovnog ispitivanja pravilnosti i zakonitosti donesenih pravomoćnih odluka jer se je to moglo činiti samo u okviru redovnih i izvanrednih pravnih lijekova u tom postupku.

27. Naime, kad je u konkretnom slučaju pravomoćnim sudskim odlukama utvrđeno da je tuženik u utuženom razdoblju (od 01.11.2004. do 31.12.2008. - od 10. rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008.), (a koja povreda traje i dalje), povrijedio

kolektivne interese i prava potrošača-korisnika kredita, a u takvoj situaciji, a kada je Ugovor o kreditu između stranaka zaključen dana 20. travnja 2005., dakle, unutar razdoblja koji je utvrđen pravomoćnom sudskom odlukom u postupku radi povrede kolektivnih interesa i prava potrošača, onda je teret dokaza na tuženiku, a ne na tužitelju, da dokaže da sadržaj Ugovora koji je zaključen između stranaka ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 01.11.2004. do 31.12.2008. - od 10. rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008., a što tuženik u tijeku postupka nije dokazao.

28. U konkretnom slučaju, zakonodavac je iz određenih pravno-političkih razloga, a očito i radi zaštite javno pravnog interesa, odredio da presuda donesena u zaštiti kolektivnih interesa i potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

29. Nesporo je da je zahtjev tužitelja za isplatu restitucijski zahtjev kao posljedica utvrđenja ništetnim dijela odredbi Ugovora o kreditu koji se odnose na ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu. Odredbe članka 502.c stavka 1. i članka 118. ZZP-a govore o postupcima naknade štete, pa je s tim u vezi potrebno navesti da je šteta u smislu članka 1046. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., dalje: ZOO) i umanjeње nečije imovine. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog prema ugovorenoj promjenjivoj kamati i prema tečaju CHF tuženika na dan plaćanja tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi.

30. U konkretnom slučaju, a kako je to utvrđeno i u kolektivnom sporu, tuženik je kao jača ugovorna strana povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima s valutnom klauzulom koja je visinu obveze vezala uz švicarski franak, kao i ugovore s promjenjivom kamatnom stopom jednostranom odlukom banke, a koje su odredbe utvrđene nepoštenima i ništetnima.

31. Dakle, glede spora o ništetnosti odnosno nepoštenosti ugovorne odredbe o promjenjivoj stopi redovne kamate i valutne klauzule (kako je već ranije obrazloženo) vođen je sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 u kojem je utvrđeno da je tuženik u razdoblju kada je sklopljen predmetni Ugovor o kreditu povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, kao i povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa je time

tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 96/03.) i to člancima 81., 82. i 90., zatim („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. donio presudu poslovni broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalog, i revizija tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu u kojem je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u pogledu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva. Pravomoćnom presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača odlučeno je da su određene odredbe ugovora o kreditu ništetne u dijelu kojem je određiva kamatna stopa i valutna klauzula vezana uz CHF, a isti stav potvrđuje i sud Europske unije u predmetu C-186/16 Ruxandra Paula Andriciuc i dr. protiv Banca Romaneasca SA.

32. Tuženik je u razdoblju u kojem je sklopljen i predmetni Ugovor o kreditu povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita tj. i tužitelja na način da je sklapajući ugovore o kreditima, te koristeći ništetne i nepošteno ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, te je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita tj. i tužitelja sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepošteno ugovorne odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa. Sukladno članku 502.c ZPP-a i članku 118. Zakona o zaštiti potrošača ovaj sud vezan je za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača, tj. vezan je za utvrđenje da je ništetna odredba ugovora o promjenjivoj stopi redovne kamate i odredba o valutnoj klauzuli. Odredbe Zakona o zaštiti potrošača o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima implementirane su temeljem Direktive vijeća 93/13 EEE od 5. 4. 1993., kao temeljnom aktu donesenom sa svrhom usklađivanja zakona i drugih propisa država koji se odnose na nepošteno odredbe u ugovorima koji se sklapaju između prodavatelja robe i pružatelja usluge i potrošača. U odnosu na pravne odnose i sporove koji su nastali prije ulaska RH u Europsku uniju u kojem se razdoblju neposredno nije primjenjivalo pravo Europske unije, postojala je obveza suda da tumači nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine tj. i praksu suda EU, a na što se RH obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005. godine. Tako sustav zaštite koji provodi direktiva o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima počiva na ideji da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja ili pružatelja usluga što se tiče pregovaračke snage i razine informacije (presuda Europskog suda C194/14 Sanchez Morchillo i Abril Garcia od 17.7.2014.) prvi put unutar testa nepoštenosti pretpostavlja postojanje ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo. Člankom čl. 81 st. 4 ZPP-a, određeno je da kada trgovac tvrdi da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, da je dužan to dokazati. Iz provedenih dokaza proistječe da se o spornim dijelovima ugovornih odredbi (koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i na valutnu klauzulu) Ugovora o kreditu nije

pojedinačno pregovaralo, stoga je utvrđeno da se radi o unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru o kreditu u kojem tužitelj kao korisnik kredita nije mogao utjecati na sadržaj navedenih odredbi, stoga je po mišljenju ovoga suda sporna ugovorna odredba u navedenim člancima zaista prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te su zbog toga dijelovi predmetnih odredaba ništetni, u smislu odredbe čl. 87. st. 1. ZZP/03. Zato je sud, ocijenio osnovanim ništetnost dijelova odredbi ugovora o kreditu koji se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i ugovorenu valutnu klauzulu, uvažavajući pritom činjenične okvire unutar kojih su sudovi u RH zauzimali svoja pravna stajališta izražena u odlukama Vrhovnog suda RH Revt-249/15 od 9. 4. 2015. i Ustavnog suda RH U-III-2605/15 od 13. 12. 2016. u pogledu promjenjive kamatne stope, odluke Visokog Trgovačkog suda RH PŽ-6632/17 od 14. 6. 2017. potvrđene odlukom Vrhovnog suda RH Rev 2221/18 od 13. 9. 2019. odluku Vrhovnog suda RH Rev 18/2018 od 26. 5. 2020. prema kojoj sporazum o konverziji sukladno ZID ZKP ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes radi utvrđivanja ništetnosti osnovnog ugovora o kreditu pa tako i utvrđivanja ništetnim pojedinih odredbi tog ugovora, kojom odlukom Vrhovni sud samo potvrđuje svoju odluku br. Rev 2868/18 od 12. 2. 2020. kao i obvezujuća stajališta u prethodno navedenim presudama suda Europske unije.

33. Navodi tuženika da su stranke u konkretnom slučaju provele konverziju kredita, te da je tužitelj na isto pristao i zato da nema pravni interes za ovu tužbu, nisu osnovani iz razloga jer je provedenim vještačenjem utvrđeno da unatoč provedenoj konverziji nije postignuta ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka. Kako zaštita potrošača u odnosu na stupanj zaštite omogućava potrošaču ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog stanja u ugovornom odnosu koji sadrži nepoštenu odredbu, tužitelj i u slučaju provođenja konverzije ima pravo (kao prethodno pitanje) na utvrđenje same nepoštenosti početno ugovorenih odredbi tako i na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je u konkretnom postupku slučaj. Da je to doista tako proistječe iz presude suda Europske unije C-118/17 od 14. 3. 2019., u predmetu Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt) koja daje odgovor na pitanja o kreditima s ništetnim ugovornim odredbama, a primjenjujući Direktivu 93/13/EZ o ništetnim uvjetima u potrošačkim ugovorima u kojoj je utvrđeno da se čl. 6. st. 1. Direktive mora tumačiti na način da se ugovorna odredba koja je proglašena nepoštenom mora smatrati, načelno, kao da nikada nije postojala, tako da ne može imati učinak na potrošača s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj se potrošač nalazio, da navedena odredba ne postoji. Činjenica da su određene ugovorne odredbe bile proglašene nepoštenima i ništetnima i zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Isto tako je odlukom Vrhovnog suda Rev 18/18 od 26. 5. 2020. izneseno stajalište da Sporazum o konverziji kojim su odredbe osnovnog ugovora izmijenjene u pogledu valutne klauzule, kamatne stope i iznos preostale neplaćene glavnice, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, jer ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan niti kad uzrok ništetnosti naknadno nestane osim u izuzetnim slučajevima kad je zabrana manjeg značaja i u cijelosti je ugovor ispunjen. Nadalje, u rješenju Vrhovnog suda RH broj Rev-2868/2018 od 12.02.2019. zauzeto je stajalište da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu, tužitelj ima pravni interes i ovlašten je tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju

toga mogao ostvariti neka eventualna prava koja mu pripadaju, a uglavnom je riječ o kondemnatornim zahtjevima. Kako zaštita potrošača omogućava ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog ugovornog odnosa koji sadrži nepoštenu odredbu, to tužitelj u slučaju provođenja konverzije ima pravo na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je slučaj u konkretnoj pravnoj stvari. Budući provedena konverzija nije ispravila posljedicu nepoštenog ugovaranja promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, to istaknuti prigovor tuženika u odnosu na provođenje konverzije i njezin utjecaj na mogućnost kondemnatorne zaštite tužitelja kao potrošača, nije osnovan.

34. Sud je stava da potrošač koji je sklopio Dodatak o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ZID ZPK/15, nakon sklapanja tog Dodatka ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju kada postoji razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije (jednako kao i onim potrošačima i korisnicima kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji nisu mogli ili nisu izvršili konverziju) i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, a sve za slučaj da to izrekom nije između stranaka riješeno navedenim Dodatkom. Odredbama ZID ZPK/15 nije reguliran način rješavanja posljedica ništetnih ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima sa valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula. Ratio donošenja navedenog Zakona sadržan u odredbi čl. 19.b ZID ZPK/15, kojom je propisano da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

35. Sklapanjem Dodatka ugovoru utemeljenog na odredbama čl. 19c ZIDZPK/15 mora za posljedicu imati stvaranje potpune zaštite potrošača, kao korisnika kredita i prilikom njegovog sklapanja mora biti u potpunosti uklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja je prethodno narušena ugovaranjem navedenih ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Odredba čl. 19c st. 1.2. ZIDZPK/15, kojom je propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se, između ostalog na način da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvijete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na dan sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, pa bi posljedično tome prilikom zaključka o tome je li sklapanjem navedenog Aneksa

otklonjena navedena neravnoteža u odnosima potrošača i banke trebalo voditi računa je li prilikom obračuna više preplaćenog banka uračunavala kamatnu stopu i tečaj valute za ugovore sklopljene u eurima koji su vrijedili na dan zaključenja osnovnog ugovora o kreditu ili uz promjene kamatne stope i tečaja eura kroz ugovoreno razdoblje do trenutka konverzije.

36. Nadalje, navedenim Dodatkom ugovora o kreditu sklopljenim prema odredbama ZID ZPK, uređuju se pitanja kamatnih stopa nakon sklapanja istih, ali ne i onih, nepoštenim postupanjem banaka, prethodno ugovorenih te iz sadržaja navedenog Aneksa ne proizlazi da se prilikom njegovog sklapanja tužitelj odrekao ovih svojih prava, koja u ovom postupku zahtjeva, a niti je takvo odricanje propisano odredbama ZID ZPK/15, već je suprotno tome odredbom čl. 41. ZZZP propisano da se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti (slično, na odgovarajući način, i odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15 u kojem kao učinak konverzije nije propisan gubitak prava potrošača iz osnovnog ugovora). Dakle, u konkretnom slučaju, sklapanjem navedenog Aneksa, tužitelj i tuženik su, u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredili svoj pravni odnos, ali za razdoblje nakon njegova sklapanja, ali ne i razdoblje koje je tome prethodilo. Nije sporno da je u smislu odredbi ZID ZPK/15 korisnik kredita bio u mogućnosti i odbiti sklapanje ponuđenog mu Aneksa o konverziji, ali je u okolnostima navedenog obveznopravnog odnosa u kojem su bili potrošači, kao korisnici kredita sklopljenih uz navedene nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli i banaka, kao njihovih davatelja, ova njihova zakonska dispozicija, kao potrošača, bila vrlo upitna i za takve potrošače u Republici Hrvatskoj samo prividna budući im je alternativa bila ostanak u ugovornom odnosu u kojem je tečaj CHF-a bio potpuno nepredvidiv i sklapanjem tih sporazuma utemeljenih na odredbama ZID ZPK/15 potrošači su, i tužitelj, doslovno spašavali svoju egzistenciju.

37. Ovakvo pravo potrošača, kao korisnika kredita koji je sklopio Dodatak o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ZID ZPK/15, da nakon sklapanja tog Dodatka ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju ako bi postojala razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije (jednako kao i onim potrošačima i korisnicima kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji nisu mogli ili nisu izvršili konverziju) i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, sukladno je pravnom shvaćanju Županijskog suda u Puli-Pola izraženo u presudi poslovni broj: GŽ-942/2021-2 od 30. studenog 2021. i pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela Županijskog suda u Puli-Pola od 4. listopada 2021.

38. Stajališta suda EU u tumačenju i primjeni Direktive 93/13/EEZ jasno naglašavaju važnost informiranog, upućenog obavještanja potrošača prije sklapanja ugovora o ugovornim uvjetima i njihovim posljedicama. To obavještanje od bitne je važnosti za potrošača jer će samo na temelju prethodne, potpune i razumljive obavijesti potrošač biti u situaciji razumno shvatiti i predvidjeti posljedice i ekonomske učinke koje za njega može imati sklapanje ugovora s takvim ugovornim odredbama.

39. Praksa suda EU iz predmeta C-26/13 od 30. travnja 2014. je odraz ustaljenog stajališta da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na u ovom slučaju tuženika-banku, kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti odnosno položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je poslovni subjekt prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj.

40. Tužitelj ima status potrošača. Prema čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07 i 125/07) potrošač je fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, dok je trgovac bilo koja osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, kao i osoba koja nastupa u ime ili za račun trgovca. U čl. 2. Direktive broj 93/13 od 05. travnja 2013. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i profesije, dok je prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge) svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu. Za svojstvo potrošača potrebno je da sudionik u ugovornom odnosu bude fizička osoba, koja je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz neinformiranosti potrošača i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe/pružatelj usluga, a na čiji sadržaj potrošač nije mogao utjecati. U ovoj pravnoj stvari tužitelj je predmetni Ugovor o kreditu sklopio kao slabija stranka, u svojstvu fizičke osobe, te ima svojstvo potrošača.

41. U postupku je provedeno financijsko knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku za područje ekonomije, grane financije i bankarstvo koji je dao mišljenje da:

- preplate koje je tužitelj uplatio u korist tuženika, prema Ugovoru o kreditu broj 9011609170 od 29.06.2006. godine, uzimajući u obzir početnu kamatnu stopu, do 30.09.2015. godine ukupno iznose *6.196,78 EUR kako je specificirano u stupcu 16 Tabele br. 5. Zatezna kamata na preplaćene iznose kamata tekuća od dana nakon svakog preplaćenog iznosa do 30.09.2015. godine ukupno iznosi *4.023,82 EUR kako je specificirano u stupcu 17 Tabele br. 5.

- preplate koje je tužitelj uplatio u korist tuženika, prema Ugovoru o kreditu broj 9011609170 od 29.06.2006. godine s osnova promjene tečaja, a uzimajući u obzir početni tečaj CHF, ukupno iznose *7.537,60 EUR kako je specificirano u stupcu 16 Tabele br. 6. Zatezna kamata na preplaćene iznose s osnova tečajnih razlika od dana nakon preplate svakog pojedinog iznosa do 30.09.2015. godine ukupno iznosi *2.418,86 EUR kako je specificirano u stupcu 17 Tabele br. 6.

- u odnosu na početni tečaj kredita, na dan 30. rujna 2015. godine razlika između nedospjele glavnice kredita s valutnom klauzulom u EUR definiranoj od strane tuženika u postupku konverzije kredita obračunate prema srednjem tečaju i stanja nedospjele glavnice kredita s valutnom klauzulom u CHF prema realiziranoj otplati, a prema CHF/HRK tečaju isplate kredita iznosi *4.094,80 EUR, koliko je viša nedospjela kunska protuvrijednost konvertirane glavnice kredita s vk u EUR i predstavlja nedovoljno umanjenu glavicu u provedenoj konverziji

- tuženik je tužitelju na dan 30. rujna 2015. godine utvrdio preplatu u konverziji u iznosu od *1.669,67 EUR koja je korištena nakon provedene konverzije u poslovnim knjigama

tuženika nadalje za namirenje do 50% dospijevajućih anuiteta konvertiranog kredita s vk u EUR

- zakonska zatezna kamata na sve iznose koje je tužitelj preplatio tuženiku uzimajući u obzir otplatni plan po konverziji i to od učinjene preplate do 30.09.2015. godine ukupno iznosi -81,99 EUR ili -626,20 HRK, odnosno preračunato primjenom fiksnog tečaja konverzije *-83,11 EUR

Dakle, na dan 30.09.2015. godine:

- preplata u anuitetima s osnova promjene kamatne stope i tečaja uvažavajući samo pozitivne razlike iznosi *13.734,38 EUR

- obračunata zatezna kamata na svaki pojedinačni iznos preplate do 30.09.2015. godine umanjena za preplatu iz konverzije (*1.669,67 EUR) iznosi *4.773,01 EUR

- razlika u nedospjelim glavnicaama kredita u obračunu konverzije iznosi *4.094,80 EUR.

Dakle, ukupna razlika po kreditu na dan 30.09.2015. godine s obračunatim zateznim kamatama uvažavajući preplatu utvrđenu u konverziji kredita iznosi *22.602,19 EUR.

42. Tužitelj je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka jer istog smatra nepristranim, izrađenim prema pravilima struke i zakonskim propisima i utemeljen na objektivnim mjerenjima, osim u dijelu glede zateznih kamata prikazanih u Tabeli br. 9 nalaza. Tužitelj ističe da mu je matematički upitna mogućnost da zatezna kamata (Tabela br. 9) na pozitivan novčani iznos – glavicu bude negativna. Ukoliko je određeni iznos utvrđen kao preplata (1.669,67 eura) tada zatezna kamata na utvrđeni pozitivni iznos ne može biti negativna. Tužitelj je uskladio tužbeni zahtjev s vještačkim nalazom te predlaže donošenje presude u sadržaju kao u toč. I izreke ove presude.

43. Tuženik je podneskom od 11.07.2024. u cijelosti osporio nalaz i mišljenje vještaka, pozivajući se na odluku VSRH Gos-1/2019 da je samo vještačenje bilo nepotrebno i da isto nije u skladu s stavom VSRH niti s kogentnim odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju, a sve stoga jer je između stranaka provedena konverzija sukladno ZIDZPK. Zato nalaz i mišljenje vještaka da se ne može uzeti u obzir kao dokazno sredstvo.

44. Vještak se podneskom od 21.08.2024. očitovao na primjedbe tužitelja iz podneska od 26.07.2024. uz zaključak da je vještačenje proveo ispravno prema pravilima znanosti i struke, a sve temeljem činjenica iz vjerodostojnih isprava predmetnog kredita.

44.1. Vještak je i usmeno na ročištu 23.10.2024. ustrajao kod svog pisanog nalaza i mišljenja, kao i očitovanja na podnesak tužitelja od 26.07.2024. te je iskazao da je moguće prikazati zasebno kamatu na pozitivne razlike i kamatu na negativne razlike.

44.2. U dopunskom nalazu i mišljenju od 27.01.2026. vještak je iznio da:

- zakonska zatezna kamatu na sva pozitivna stanja novčanih iznosa iz izračuna preplate iz konverzije po tuženiku i to do 30.09.2015. godine ukupno iznosi *577,22 EUR

- zakonska zatezna kamata na sva negativna stanja novčanih iznosa iz izračuna preplate iz konverzije po tuženiku i to do 30.09.2015. godine ukupno iznosi *-660,33 EUR. Dakle, ukupna zatezna kamata po preplati iz konverzije po tuženiku na dan 30.09.2015. godine iznosi *-83,11 EUR.

45. Tužitelj je podneskom od 04.03.2026. prihvatio dopunu nalaza i mišljenja te se suglasio sa matematičkim izračunom. Tvrdi da je tuženik nepošteni stjecatelj te da je dužan tužitelju zateznu kamatu, a zakonska zatezna kamata na negativne iznose da nije ni od kakvog utjecaja, već da je od eventualnog utjecaja isključivo pozitivan iznos od 577,22 eura.

46. Sud je prihvatio preinaku tužbe, tužbenog zahtjeva od 25. srpnja 2024., pozivom na Zaključak Vrhovnog suda RH od 26. studenog 2021. godine, u kojem se navodi: "U predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena je preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.". Provedenim vještačenjem i preinakom tužbe tužitelj nije tražio ništa dodatno, po nekoj drugoj pravnoj osnovi, osim po osnovi okolnosti iz tužbe. Zato je sud i prihvatio preinaku, jer smatra da za preinaku u ovoj pravnoj stvari nije potreban pristanak tuženika.

47. Sud je prihvatio nalaz i mišljenje te dopune nalaza i mišljenja i usmeno obrazloženje vještaka jer su isti izrađeni po stalnom sudskom vještaku za financije i računovodstvo, razumljivi, potpuni, objektivni i obrazloženi te izrađeni u skladu s pravilima struke, i zato je sud iste prihvatio kao vjerodostojne i točne.

48. Sukladno čl. 323. st. 1. ZOO-a, u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je vraćeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Nadalje, sukladno odredbi čl. 323. st. 2. ZOO-a, ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. U konkretnom slučaju, tuženik je na temelju ništetnih ugovornih odredbi, ostvario korist u vidu plaćanja veće kamate, nego što bi ostvario da je ostala na snazi kamatna stopa koja je bila na snazi u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu. U konkretnom slučaju, obzirom da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa na temelju jednostrane odluke tuženika i dijelu kojim je ugovorena valuta u CHF odnosno kojim je vezana glavnica za valutu CHF, tuženik je u smislu čl. 1111. st. 1. ZOO-a dužan tužitelju vratiti iznose koje je primio na temelju takvih ništetnih ugovornih odredbi. Glede jednostrane promjene kamatnih stopa ističe se da je time tuženik mijenjao dužni iznos mjesečnih anuiteta tužitelja, a odredbe ugovora kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa utvrđene su ništetnim, te je za tužitelja jedina kamatna stopa s kojom je on bio upoznat ta koja je bila razumljiva i određena, ona kamata stopa koja je primjenjivana u vrijeme sklapanja ugovora, a koja je iznosila 4,20% godišnje, slijedom čega je tuženik stekao bez osnove iznose koje je tužitelj platio u anuitetima preko iznosa te kamatne stope od 4,20 %, kao i zbog promjene tečaja CHF od onog na dan isplate kredita. Sukladno čl. 1115. ZOO-a, kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi, isplatiti kamate i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tako tuženik treba vratiti tužitelju iznose koje je utvrdio stalni sudski vještak u svom nalazu i mišljenju, zajedno sa zateznom kamatom do dana uplate svakog pojedinog iznosa pa do konačne isplate. Visina stope zatezne kamate određena je Zakonom o kamata, Uredbom i visini stope zatezne kamate i čl. 29. ZOO. Obzirom na sve naprijed navedeno, a pozivajući se na pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu

posl.br. P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. godine, te presude Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., utvrđeno je da je dio odredbi Ugovora koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu Ugovora o kreditu zaključenim između stranka na način na koji su koncipirane suprotno načelu savjesnosti i poštenja i uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, predstavljaju nepoštene ugovorne obveze, te su ništetne u smislu odredbe čl. 322. st. 2. ZOO-a, jer su protivne prisilnim propisima i moralu društva, slijedom čega je u smislu čl. 323. st. 1. istoga Zakona, tuženik dužan tužitelju vratiti sve ono što je primio na temelju ništetne ugovorne odredbe.

49. Zahtjev tužitelja za isplatu je restitucijski zahtjev kao posljedica ništetnosti dijela odredbi ugovora o kreditu kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa jednostranom odlukom banke tijekom trajanja otplate i valutna klauzula po predmetnom ugovoru o kreditu i obzirom na odredbe čl. 502.c st. 1. ZPP-a i čl. 118. ZZP/14 koje govore o postupcima naknade štete, te je šteta u smislu čl. 1046. ZOO-a i umanjenje nečije imovine. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog prema ugovorenoj promjenjivoj kamati tuženika na dan dospijeca i valutnoj klauzuli tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju ništetne odredbe.

50. Pitanje zaštite kolektivnih interesa potrošača je između ostalog regulirano Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, a koje odredbe su implementirane i u naše zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača (NN 78/12) i sada važećim Zakonom o zaštiti potrošača, time da postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sve opće njene pravne stečevine, a što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005. godine.

51. Odluka Europskog suda donesena u predmetu C-452/18 od 09. srpnja 2020. godine prema kojoj bi se potrošač sklapanjem Dodatka, kojim se zamjenjuju ništetne ugovorne odredbe novim odredbama, mogao odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13, ali samo i isključivo da je dao slobodan i informiran pristanak na to odricanje i da je znao čega se takvim pristankom odriče (uvjet transparentnosti), odnosno da je prilikom tog odricanja bio svjestan neobvezujuće naravi nepoštenih odredbi i da je bio upoznat sa iznosom koji bi mu pripadao temeljem tih nepoštenih ugovornih odredbi, dakle to pravno shvaćanje u navedenoj odluci ukazuje da u konkretnom slučaju konverzije nisu u potpunosti uklonjene štetne posljedice koje su proizvele ništetne konvertirane odredbe osnovnog ugovora. U konkretnom slučaju nije udovoljeno uvjetu transparentnosti. U Dodatku ugovora se ne govori o ništetnosti niti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, niti ugovorne odredbe o promjenjivosti stope ugovorne kamate, niti on sadrži odredbu u kojoj bi tužitelj izjavio da se, nakon njegova sklapanja, odriče prema tuženiku bilo kakve tražbine s osnova nepoštenih ugovornih odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu 29.06.2006.

52. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Kod restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora ili pojedine njegove odredbe, zastara počinje teći od dana

pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedine njegove odredbe. Kako je kolektivni spor u kojem je utvrđena ništetnost ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli pravomoćno okončan u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu donošenjem odluke Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj: PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014., a u odnosu na valutnu klauzulu donošenjem odluke Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj: PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. godine, te da je tužitelj svoj novčani tužbeni zahtjev kojim zahtijeva isplatu zbog ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i zbog ništetnosti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, podnio 12. lipnja 2019. godine, do tada nije protekao opći zastarni rok od pet godina. Dakle, podnošenjem kolektivne tužbe Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača došlo je do prekida zastare na temelju čl. 241. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, u daljnjem tekstu: ZOO), zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, dakle od 13. lipnja 2014. u odnosu na kamatnu stopu odnosno od 14. lipnja 2018. u odnosu na valutnu klauzulu. Tužba u ovoj pravnoj stvari podnijeta je 12. lipnja 2019. godine i zato od 13. lipnja 2014. do tada nije istekao zastarni rok od pet godina po čl. 225. ZOO-a, sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke poslovni broj Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. Isto prema stajalištu suda vrijedi i za zakonske zatezne kamate koje su akcesorno potraživanje, odnosno sukladno odredbi čl. 223. ZOO-a tek kad zastari glavna tražbina, zastarjele su i sporedne tražbine, kao što su tražbine kamata, plodova, troškova i ugovorne kazne. Osim navedenog, treba uvažiti i pravno stajalište sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. godine prema kojem: „Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena, ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.“ Također, treba uvažiti i objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare Vrhovnog suda RH od 01. ožujka 2022. godine.

53. Odluka o parničnom postupku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a, koja propisuje da strana koja izgubi parnicu je dužna naknaditi trošak drugoj strani. Tuženik je izgubio parnicu pa je dužan nadoknaditi tužitelju parnični trošak. Tužitelju je priznat trošak za sastav tužbe, za sastav podnesaka od 25.07.2024., 02.10.2024., 04.03.2026. i za zastupanje na ročištima 23.11.2020., 18.01.2021., 08.04.2021., 11.01.2023., 23.10.2024. i 08.06.2026. za svaku radnju po 500,00 eura, plus PDV 1.250,00 eura, te trošak sudske pristojbe na tužbu 126,08 eura i trošak financijskog vještačenja u iznosu od 1.032,50 eura, a što sveukupno iznosi 7.408,58 eura.

53.1. Visina priznatog i obračunatog troška temelji se na tarifnom broju 7.t.1., 8.1., 9.t.1., 46., 52. i 54. Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine 138/2023), te tarifnom broju 1. Tarife sudskih pristojbi.

53.2. Tuženiku nije priznat trošak za sastav podneska od 20.11.2020. jer je istog predao i obrazložio na ročištu 23.11.2020.

54. Tuženiku parnični trošak nije priznat, budući da isti nije uspio u ovom postupku.

55. Slijedom svega naprijed navedenog, presuđeno je kao u izreci.

U Poreču – Parenzo 9. srpnja 2026.

S u t k i n j a:
mr. sc. Marčela Štefanuti

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove Presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu, a podnosi se putem ovog suda, u roku od 15 dana, od dana objave ove Presude.

DNA:

1. Pun. tužitelja,
2. Pun. tuženika.

Broj zapisa: **9-3088a-88351**

Kontrolni broj: **08e07-e853b-0d44e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.